Takarékos módszer a műveseállomáson

A Szegedi Orvostudományi Egyetem 1-es számú sebészeti klinikáján — ahol 1962 decemberében hazánkban először hajtottak végre veseátültetést — dr. Gaál György egyetemi docens és dr. Flörich András egyetemi gyógyszerész új, takarékos eljárást dolgozott ki a művese kezeléséhez. A módszer szerint — amelyet az Egészségügyi Minisztérium újításként elfogadott — az angol gyártmányú művesekészülékekhez készülő oldatba egy drága anyag helyett olcsóbbat alkalmaznak. Pontosabban: a külföldről származó nátrium acetát-ot helyettesítették az egyszerű szódabikarbónával s ily módon egy kezelésnél 300 forint megtakarítást értek el. Szegeden a műveseállomáson évente 1000—1200 kezelést végeznek, a megtakarítás összege eléri a 300—350 ezer forintot. Tekintettel arra, hogy az országban több helyen működik hasonló intézmény, például Pécsett és Miskolcon is, s ezekben szintén alkalmazzák az olcsóbb oldatokat — az újítás a magyar egészségügynek évente 1 millió forintot jelent.

Nemzetközi geodéziai értekezlet

A Magyar Tudományos Akadémia és a MÉM országos földügyi és térképészeti hivatala rendezésében szeptember 7-e és 9-e között nemzetközi kéregmozgási munkaülést tartanak Budapesten.

A tanácskozáson bolgár, csehszlovák, jugoszláv, román és magyar szakemberek vesznek részt.

A munkaülés keretében a Kárpát—Balkán térség függőleges földkéreg-mozgási vizsgálatának kérdéseit, továbbá az ezekhez kapcsolódó geodéziai feladatokat vitatják meg.

A DM DÉLMAGYARORSZÁG POSTALÁDÁJA

Ha a falevelek még nem is, a postaládánkba szánt panaszlevelek, a múlt héten is bőségesen hulladoztak. Köztük ezúttal, sajnos, nem akadt azonban olyan, amely nem csupán panaszkodik, hanem javasol, tudósít, emlékeztet. S bár nem szokásunk, hogy a levélírókat minduntalan bíráljuk, rossz példaként említsünk egy levelet: az ilyen panaszokkal nem igen tudunk mihez kezdeni. Egy újszegedi előfizetőnkkel történt meg az az apró baleset, hogy a már kifizetett dauervizes üveg kicsúszott a dobozból, mert oldalt fogta meg, s összetört. Így hát újat kellett venni helyette, mert reklamációját nem fogadták el. Az újabb dobozt viszont már becsomagolva adták át, hogy ne történjen újabb baj. Ilyenkor jut az ember eszébe, hasonló panaszokat is olvasva-hallgatva, hogy időnként olvasóinkra bízhatnánk: vajon, mi a véleményük az ilyen esetekről? Talántán ugyanaz, mint nekünk: valóban bosszantó, de nem érdemes állandóan fennakadni az aprócska ügyeken.

Örömtelen májusfa

A vétkes a Prunus padus. Gaál Géza (Bérkert utca 43.) újszegedi olvasónk hozzáértéssel emel szót a magyar nevén rokonszenvesnek tűnő fácska ellen, melyet az úttest, és a járda közti földcsíkra ültettek. Tapasztalataik szerint a másik oldalra ültetett gesztenye, tölgy, hárs a megfelelő fa egy utcába, mert a májusfa bogyói takaríthatatlanná változtatják a járdát, sőt befogják az inget, ruhát. Gallyai több mint méternyire benyúlnak a járdára, akadályozva a gyalogos közlekedést, ráadásul az amerikai szövőlepkék hernyiónak is kedvence ez a fa, amolyan anyahajó, ahonnan elindulnak a környező kertek elleni támadásra. Gaál Géza ezért úgy véli, hogy jobban meg kellene fontolni: milyen fák kerülnek a járda mellé, s milyenek a parkokba.

Rossz kiválóság

Nem értem! Ez a lényege Tipity János (Népkert sor 10.) levelének. Az első, amit nem ért, hogy a Kiváló Áruk Fóruma emblémával ellátott Chemotox-ról hogyan derülhetett ki, hogy rossz. Idén. Ahogy azt a rádióban is hallotta. S ha rossz volt, akkor miért tudta egy évvel ezelőtt olyan jól használni. A második, amit nem ért, hogy az új bogárirtó szer miért drágább tíz forinttal, mint kiváló elődje, s ha már drágább, miért nem kiváró áru?

Tegyünk igazságot? Úgy hírlik, a biostrip mindkettőt felülmúlja.

Patkány Manci levele

A feladója a különös levélnek: Patkány Manci, szegedi csatornalakó, címzettje pedig Patkány Izidóra, pesti csatornalakó. Az olvasók tekintsenek el a pontos lakcímtől, a feladó és címzett ugyanis gyakran változtatja helyét. Édesem — írja Patkány Manci —, ne haragudj, hogy ilyen soká nem írtam, de bizonyára hallottad, hogy a múltban milyen üldöztetésben volt részünk. Úgy hallom, mostanában Benneteket is sokat zaklatnak, sőt, ki se merem mondani, tán még írtanak is. Remélem, azért Neked nem történt bajod. Hál'istennek, mi is megvagyunk. Mostanában nem igen zavarnak bennünket, áldás legyen azon, akinek ez a nyugalom köszönhető. Hogy csak példaként említsem, legutóbb barátommal együtt egy étterem teraszára mentünk sétálni, s bár hallottuk, hogy néhány kellemetlen fráter szörnyülködik — pedig igazán semmi különöset nem műveltünk —, alapjában véve kellemesen telt az idő. Egyesek ugyan pletykálkodnak bizonyos mérgezett kukoricáról, de szerintem ez csak legenda, Szegeden a méregnek még csak szága sem érzik. Ajánlom tehát Neked is, hogy költözz le családostól. Hidd el, ennél kellemesebb, nyugodtabb várost nem találtok. Ha itt lesztek, sokat járunk majd szórakozni, van itt is annyi lehetőség, mint Pesten. Siessetek, nagyon féltelek Benneteket! Csókol Manci.

Üzenetek

T. J.: termelőszövetkezeti tagnak, olvasóknak kérdésére válaszunk: ha a termelőszövetkezeti tag a keresőképtelenséggel járó betegség ideje alatt, az esetleg engedélyezett kijárási időn túl nem tartózkodik otthon — a beteglátogató megállapítása szerint —, s távollétének okát kezelőorvosával nem tudja igazoltatni, akkor a szövetkezetnek jogában áll arra a napra, súlyosabb esetben hosszabb időre is megvonni a betegségi segélyt.

Dr. Zoltán Róbert (Deák Ferenc utca). Legnagyobb sajnálatunkra, ilyesfajta cikk vagy tárgygyűjteményre nem futja erőnkből. Mivel azonban előfordulhat, hogy olvasóink valamelyike foglalkozik ilyen témával, kérdését közzétesszük: 1962—72. között hány alkalommal s milyen ünnepeken vagy évfordulókon volt Szegeden tűzijáték?

Tóth Zoltán (Tarján 111. A.) és Kovács Béla (Londoni körút 12.) levelére más helyen térünk vissza. Buga György (Deák Ferenc utca 4.) köszönetét továbbítjuk a rendőrkapitányságnak.

Lesz-e feltámadás?

Két kétségbeesett levelet küldtek szerkesztőségünkbe a Feltámadás utca lakói, két tucatnyi aláírással ütve az egyikre pecsétet. Mert a másikat azért, netántán elkallódik az első. Amint írják: tisztában vannak azzal, hogy a város, a köz érdeke a csatornaépítés, mely az utcájukat csatatérré változtatta, de szem előtt kellene tartani egy ilyen kis utcaközösség érdekeit is. Azt például, hogy az építők ne zárják el a környék egyetlen kis fűszerüzletét építőanyagokkal, s hogy találjanak valamiféle megoldást az őszi teendők elintézésére. Súlyos gondban vannak, mert a hónapok óta tartó munka miatt eddig nem tudták beszerezni a téli tüzelőt, s egyelőre azt sem tudják, mikor kerülhet erre sor. Márpedig, ha beköszön az igazi ősz, a hűvös, esős idő, még nehezebb lesz a tüzelőt elfuvaroztatni.

Tegyük hozzá: mivel a főcsatorna építését már az év elején elkezdték, meg lehet érteni a Feltámadás utca lakóinak aggodalmát, hiszen nem egy széles utcáról van szó, melynek csak egy részét kellett volna lezárni. Reméljük, — ez a város érdeke is —, hogy gondjaik hamarosan megoldódnak, s az építők addig is tekintettel lesznek a beszerzésre, a forgalomra.

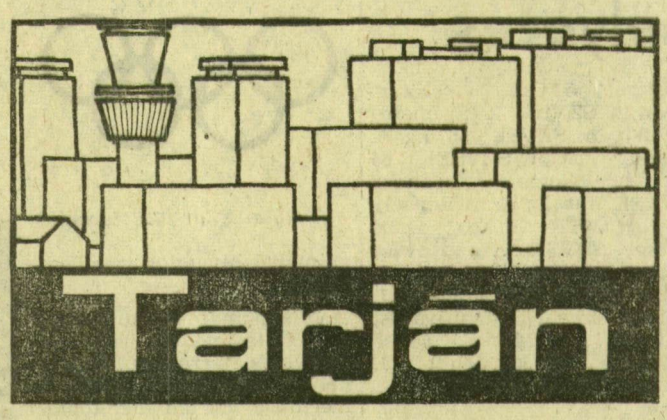

Ismerkedjünk a házakkal!

Az embereknek nyilván az a fontos, hogy lakjanak, s mivel nem szakemberek, más nemigen érdekli őket. De azért mégis meglepő, hogy a tarjániak mennyire nem ismerik lakóhelyüket. Találkoztam például egy itt lakó és itt dolgozó szerelővel, aki nem tudta megkülönböztetni a Dunaújvárosból ideszállított panelekből készült házakat a szegedi házgyárból kikerültekkel.

Bár Tarjánban már körülbelül 3000—3100 lakásban laknak, a lakótelep építkezése még csak a felénél tart. Ami a lakóházakat illeti, csaknem teljesen elkészült már az első, a második és a harmadik ütem, a negyedikben most tartanak a befejező munkáknál az építők, az ötödik ütem házait alapozzák és szerelik (három már kész is van), a hatodik középmagas házainak alapjait nemrégiben cölöpözték. A hetedik ütem csak a következő ötéves terv idején épül meg, viszont a nyolcadik — melyet nem túlságosan régen „varrtak" a lakótelep terveihez, hamarabb meglesz.

Nézzük most egész Tarján adatait együtt:

Ütem	Összes lakás	III. ötéves tervben	IV. ötéves tervben	V. ötéves tervben
I.	968	809	159	
II.	630	630		
III.	1577	979	598	
IV.	816		816	
V.	1013		836	180
VI.	916		916	
VII.	680			680
VIII.	988		988	
Összesen:	7591	2418	4313	860

Amint látható, az első ütemből csak 159 lakás hiányzik. Egyetlen, 12 szintes épület foglalja majd magába valamennyit. Alapozása már kész, bárki megcsodálhatja a földből előbújó rozsdás betonvasakat a József Attila sugárút végi rámpa és a körtöltés kereszteződésének tövében. Az épület meg nem épülésének külön története van, ám az akadályok állítólag már elhárultak. A Beruházási Vállalat szerint most már csak a DÉLÉP-en múlik, hogy mikor magasodik fel. Ez, a Tarján kapujához szánt ház egyébként az egyetlen egyedi szerkezetű (előregyártott vasbetonváz tartja majd, tehát nem téglablokkból, nem panelből, s nem is szegedi házgyári elemekből összeszerelt) lesz az egész lakótelepen. (Építésztervezője Baches János.) Az ötödik ütemhez tartozó, és a következő ötéves tervre hagyott 180 lakás három egybefüggő házban épül majd meg a textilipari technikum mellett, a sugárútra merőlegesen.

Az első ütem valamennyi háza ötszintes és téglablokkból való, mint a Tisza túlsó partján álló odesszai házak. A második ütemben mindössze két épületet raktak össze téglablokkból, a harmadikban tizennyolcat. Ezzel ez a technológia végleg le is került a porondról Tarjánban. (A B—3 és a B—4 jelű alaptípusok építésztervezője Bertalan Sándor, a kockaházaké Kakuszi József volt.)

A második ütem 7 ötszintes épülete és 7 tízszintes pontháza, a harmadik ütem 12 tízszintes sávháza, a negyedik ütem 8 tízszintes sorháza és 5 tízszintes pontháza (ezeknek még nem mindegyikét lakják) dunaújvárosi, illetve szolnoki panelekből épült. (Típusterveiket Bertalan Sándor és Tarna István alkalmazták a helyi viszonyokra.) *A négyféle dunaújvárosi panelszerkezetű lakóépülettel jelent meg Tarjánban, s ezzel együtt Szegeden először a gyárilag előállított, nagy elemekből álló, a helyszínen csak összeszerelést kívánó építési technológia.*

A negyedik ütemben ugyanis megjelentek a szegedi házgyár termékei. Még 1971-ben adták át a lakóknak a Bondor-házat (két ötszintes épület, a Lugas utca mentén, melyeket a házgyár ünnepélyes felavatásakor Bondor József építésügyi és városfejlesztési miniszter is felkeresett), s áll már négy tízszintes sávház is a házgyár paneleiből. *Ezek után már kizárólag csak a szegedi házgyárból kikerülő elemekből épülnek a lakóházak Tarjánban.* (A prototípusok tervezője Bertalan Sándor, Kakuszi József, Kapuvári Pál, Takács Jánosné és Tóth Miklós.)

A dunaújvárosi panelből készült házakat egyetlen pillantással meg lehet különböztetni a szegedi házgyáriaktól: előbbinek nem sokkal a panel közepe felett van az ablaka, utóbbi ablakának felső éle egybeesik a panel felső élével. Bizonyára érdekes adat, hogy Tarjánban eddig 41 ötszintes épület mellett 36 tízszintes épült.

Fehér Kálmán

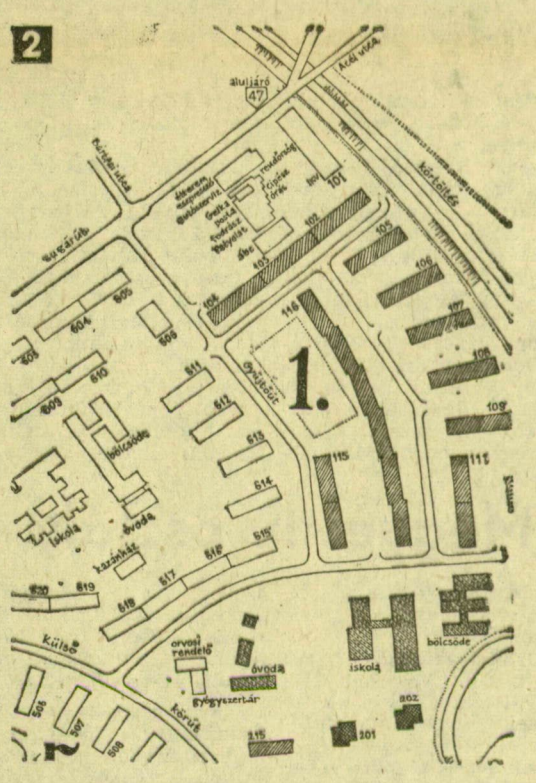

Tarján elsőszülötte, a négyemeletes házakból álló első ütem. Mellette a hatodik helye még préri, úgyhogy a lakótelep közepéből ki lehet látni a sugárútra

Kezdődnek a TIT nyelvtanfolyamok

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat ebben az évben is indít audiovizuális, intenzív és nyelvvizsgára előkészítő tanfolyamokat. Szegeden a már megszokott felnőtt tanfolyamok mellett az idén gyermekcsoportot is szerveznek. Megszaporodott az üzemekbe kihelyezett csoportok száma. Ez az örvendetes tény nagyrészt annak köszönhető, hogy *a szegedi vállalatok szívesen áldoznak jelentős összegeket dolgozóik nyelvtanulása érdekében.*

A városi felnőtt tanfolyamok a legkorszerűbb felszereléssel rendelkező Radnóti és Tömörkény gimnáziumban kapnak helyet. A jelentkezők túlnyomórészt a TIT saját, belső kiadványaiból tanulhatnak, amelyeknek anyaga, szerkesztésmódja alkalmazkodik e tanfolyamok speciális jellegéhez, a hallgatók igényeihez, a velük szemben támasztott követelményekhez. A tanári használatra szánt módszertani kiadványok mellett alapfoktól a nyelvvizsgáig terjedő tananyagok jelentek már meg számos nyelvből. A saját kiadványok sora természetesen még nem teljes. A cél az, hogy minél rövidebb idő múlva ilyenekből tanulhasson a TIT tanfolyamok valamennyi hallgatója.

Az idei nyelvtanfolyamok újdonsága, hogy *a hallgatók leckekönyvet is kapnak.* Az angol, francia, orosz, olasz, német, szerb-horvát tanfolyamokon kívül — a jelentkezők megfelelő száma esetén — *magyar nyelvtanfolyam is indul* az itt élő idegen ajkúak számára. Az oktatók a város iskoláiból, intézményeiből kerülnek ki. A TIT nyelvtanfolyamaira — amelyek díjai olcsóbbak valamennyi más tanfolyam díjainál — szeptember 18-tól lehet beiratkozni. A korábbi évek tapasztalatai alapján Szegeden közel 800 jelentkezőre számítanak.

Versényi Ida érdemes művész

Versényi Ida, a Szegedi Nemzeti Színház rendezője eredményes színházművészeti tevékenységéért a Magyar Népköztársaság érdemes művésze kitüntetést kapta. A kitüntetést Ilku Pál művelődésügyi miniszter kedden adta át.

Bengáli sebesültek Pesten

Az Országos Béketanács és a Magyar Szolidaritási Bizottság meghívására kedden a Bengáli Népi Köztársaságból tíztagú sebesült csoport gyógykezelésre Budapestre érkezett.